

SOCIETATEA DE ȘTIINȚE ISTORICE DIN ROMÂNIA
FILIALA BACĂU
FUNDAȚIA CULTURAL - ȘTIINȚIFICĂ "IULIAN ANTONESCU"

ZARGIDAVA
REVISTĂ DE ISTORIE
XV

Bacău
2016

ZARGIDAVA
REVISTĂ DE ISTORIE

XV

**SOCIETATEA DE ȘTIINȚE ISTORICE DIN ROMÂNIA
FILIALA BACĂU**

**și
FUNDAȚIA CULTURAL-ȘTIINȚIFICĂ
„IULIAN ANTONESCU”**

**ZARGIDAVA
REVISTĂ DE ISTORIE**

XV

**Bacău
2016**

ZARGIDAVA – Revistă de istorie

Fondator
Prof.dr. Ioan Mitrea

COLEGIUL EDITORIAL:

Acad. Victor SPINEI, vicepreședinte al Academiei Române (Iași)

Prof.univ.dr. Dan Gh. TEODOR (Iași)

Prof.univ.dr. Ion AGRIGOROAIEI (Iași)

Prof.univ.dr. Alexandru BARNEA (București)

Expert Restoration Dimitrie VICOVANU (New York, U.S.A.)

Prof.dr. Ioan MITREA (Bacău)

*

* *

COLEGIUL DE REDACȚIE:

Prof.dr. Ioan MITREA – redactor-șef;

Prof.dr. Livia Liliana SIBIȘTEANU, muzeograf drd. Lăcrămioara

Elena ISTINA muzeograf prof.dr. Anton COȘA – membri

*

* *

Tipărirea acestui număr s-a realizat și cu sprijinul financiar al ASOCIAȚIEI CULTURALE „ȘTEFAN CEL MARE ȘI SFÂNT” din Bacău – președinte prof.univ.dr.ing. Dumitru BONTAȘ

Tehnoredactare computerizată:

dr. Marius-Alexandru ISTINA

Coperta:

Cetatea dacică Zargidava. Vedere dinspre sud-vest

ISSN 1583-1353

Format 16x70x100
Bun de tipar: 15.02.2016
Tipărit la DOCUPRINT Bacău
Apărut 21 martie 2016

SUMAR/ SOMMAIRE/ CONTENTS

Aniversaria/ Anniversary

<i>Academicianul Dumitru Protase – nonagenar (Ioan Mitrea)</i>	7
<i>Arheologie și istorie/ Archéologie et Histoire/ Archaeology and History</i>	
Sever Dumitrașcu, Florin Sfrengu, Laura Ardelean, Mihaela Goman, Ioan Crișan, Considerații despre descoperirile arheologice de pe patru șantiere din Bihor/ Considerations on Findings Discovered on Four Archaeological Sites from Bihor County	17
Eugenia Antonescu, Steluța Gramaticu, Un lot de monede romane imperiale din tezaurul de la Racova-Chetriș, jud. Bacău/ A lot of Roman imperial coins from the hoard of Racova-Chetriș, Bacău county	27
Livia Liliana Sibîșteanu, Rotonda – simbol al creștinismului și stil arhitectonic/ L'Eglise en rotonde – symbole du Christianisme et style architectural	39
Iuliana Botezatu, Aspecte privind aplicarea dreptului roman în Dacia Romană – dreptul de succesiune și moștenitorii liberi/ Roman law enforcement issues in Roman Dacia – succession law and the Liberti heirs	58
Dan Gh. Teodor, Vestigii medievale timpurii în Podișul Moldovei și semnificația lor/ Early medieval evidences in Moldova Plateau and their significance	66
Bogdan Ciupercă, Târgșoru Vechi – Locuri, oameni, identități... 60 de ani de cercetări arheologice/ Târgșoru Vechi - Places, People, Identities... 60 years of Archaeological Researches	76
Costin Croitoru, Un topor medieval descoperit la Mândrești, județul Galați/ An Medieval Axe discovered at Mândrești, Galați County	92
Lucian G. Costi, Prigonitul cuvânt străbun slobod (I)/ The etymologie of the ancient word slobod	107
Eugen-Marius Constantinescu, Doamna Neaga. La 16 ani din Cislăul Buzăului pe tronul Țării Românești/ La Princesse Neaga. À 16 ans de Cislău de Buzău sur le trône de Valachie	124
Anton Coșa, Antroponimie și toponimie la catolicii din Moldova în 1696/ Anthroponymie et toponymie aux Catholiques de Moldavie en 1696	139
George Dan Hânceanu, Un complex arheologic din secolul al XVII-lea descoperit în târgul Romanului/ The archaeological site of the XVIIth century to Roman	158
Dumitru Vitcu, Ideologie politică și modernizare în societatea românească preunionistă/ Political ideology and modernization in the preunion Romanian society	176
Alexandru Zub, Discurs istoric și identitate națională la români în epoca modernă/ Discours historique et identité nationale aux Roumains à l'époque moderne	196

Aurel Florin Țuscanu , <i>Un nedreptățit al istoriei. Mitropolitul Visarion Puiu/ L'Histoire a fait un injustice au métropolitain Visarion Puiu</i>	202
Alin Spânu , <i>Spioni ai Puterilor Centrale pe Valea Prahovei (1915-1916)/ Central Powers Spies at Valea Prahovei (1915-1916)</i>	218
Corneliu Ciucanu , <i>Agresiunea comunismului în România interbelică și reacția drepte național-creștine (I)/ L'Agresion du communisme dans la Roumanie entre les deux guerres et la réaction de la Droite nationale-chrétienne</i>	228
Alexandru Barnea , <i>Masacrele de la Vinnița, 1937-1939/ Les massacres de Vinnița, 1937-1939</i>	245
Ion Agrigoroaiei , <i>În apărarea drepturilor noastre istorice asupra Basarabiei/ Pour la défense de nos droits historiques sur la Bessarabie</i>	251
Constantin Cloșcă , <i>Nevoia de redefinire a unor termeni în istorie/ The necessity to define the historical notions</i>	264
Virgil Mihăilescu-Bîrliba , <i>Epistole istorice (VI)/ Historical Letter (VI)</i>	274
Constantin Leonte , <i>Icoana – mijloc de învățământ în lecția de religie/ Icône – moyen de l'enseignement pendant la classe de religion</i>	291
<i>Note de lectură și recenzii/ Notes de lecture et comptes rendus/ Reading notes and reviews</i>	
Orbis Praehistoriae. Mircea Petrescu-Dîmbovița – in memoriam, V. Spinei, N. Ursulescu, V. Cotiugă (ed.) (Vasile Diaconu)	297
Miscellanea Historica et Archaeologica: in Honorem Vasile Ursachi Octogenarii (Ediderunt: Costin Croitoru et George Dan Hânceanu) (Lăcrămioara-Elena Istina)	303
Dan Gh. Teodor, Dodești-Vaslui. O așezare din epoca migrațiilor (Ioan Mitrea)	306
Ioan Mitrea, Așezarea medievală timpurie de la Ștefan cel Mare-Gutinaș, județul Bacău (Ioan Vasiliu)	313
Oana Damian, Bizanțul la Dunărea de Jos (secolele VII-X) (Dan Gh. Teodor)	316
Nicolae Dăscălescu, Generalul Nicolae Dăscălescu: sacrificiu, glorie și supliciu (Ioan Mitrea)	320
Andrea Chiriacescu, Civilizația tradițională a sării în estul Transilvaniei: raport de cercetare (Dimitrie-Ovidiu Boldur)	325
Simion T. Kirileanu, „Legende” adevărate ale lui Ștefan cel Mare (Oana-Camelia Coroban)	328
Lucius Apuleius, Apologia (Despre magie); Despre doctrina lui Platon (cartea a III-a) (Liliana Trofin)	330
Știri din revista americană Archaeology, 2015 (Dimitrie Vicovanu)	337

In memoriam

În amintirea lui Iulian Antonescu (Ioan Mitrea)	339
Abrevieri	345
Scrisoare de mulțumire	347